

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი -
ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
წარმომადგენლობითი საბჭო

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა № 02 კოდიფიცირებული

ქ. ბათუმი

27 ივლისი, 2017წ.

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის ეთიკის კოდექსის დამტკიცების თაობაზე

„უმადლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის, წესდების მე-10 მუხლის, აკადემიური საბჭოს 2017 წლის 26 ივლისის №70 დადგენილებისა და წარმომადგენლობითი საბჭოს რეგლამენტის საფუძველზე წარმომადგენლობითმა საბჭომ

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ა

1. დამტკიცდეს თანდართული „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეთიკის კოდექსი“ (დანართი 1).
2. ძალადაკარგულად იქნეს ცნობილი „შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეთიკის კოდექსის დამტკიცების თაობაზე“ ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2008 წლის 16 ივლისის N2 გადაწყვეტილება.
3. გადაწყვეტილება დაეგზავნოს ბსუ-ს მართვის ორგანოებს, შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებს და გამოქვეყნდეს ბსუ-ს ოფიციალურ ვებგვერდზე.
4. გადაწყვეტილება ამოქმედდეს 2017 წლის 1 აგვისტოდან.

წარმომადგენლობითი საბჭოს სპიკერი,

პროფესორი

დ.ბარათაშვილი

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი -
ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ეთიკის კოდექსი

მუხლი 1. ეთიკის კოდექსის სამართლებრივი საფუძვლები

1. წინამდებარე ეთიკის კოდექსის სამართლებრივი საფუძველია საქართველოს კონსტიტუცია, „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონი და „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 14 ნოემბრის N1106 ბრძანება.
2. წინამდებარე ეთიკის კოდექსი ვრცელდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (შემდგომში „უნივერსიტეტი“ ან/და „ბსუ“) სტუდენტებზე, პროფესიულ სტუდენტებზე, მოკლევადიანი საგანმანათლებლო პროგრამების მსმენელებზე, აკადემიურ, ადმინისტრაციულ, სამეცნიერო და დამხმარე პერსონალზე, ასევე საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების მიზნით მოწვეულ პერსონალზე (მოწვეული სპეციალისტები, მასწავლებელთა, აკადემიური და სამეცნიერო პერსონალი) (შევიდა ცვლილება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის N04 გადაწყვეტილებით).
3. ეთიკის კოდექსი ადგენს ქცევის ნორმებს და წამოჭრილი ეთიკური პრობლემების გადაჭრის შესაძლო გზებს.
4. უნივერსიტეტის საქმიანობა ეფუძნება ხუთ ძირითად ღირებულებას:
  - ა) მაღალ ხარისხს - სწავლების, სწავლის, აკადემიური კვლევისა და უნივერსიტეტის ადმინისტრაციული საქმიანობის სფეროებში;
  - ბ) აკადემიურ და ინტელექტუალურ თავისუფლებას - ერთ-ერთი მთავარი ღირებულება, რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს დაინტერესებულ პირებს აკადემიური მიზნების რეალიზების, კერძოდ, კვლევის, სწავლისა და სწავლების პროცესში, ამასთანავე, უზრუნველყოს აზრის გამოხატვის თავისუფლება და კრიტიკული აზროვნების განვითარება;
  - გ) სამართლიანობას - პიროვნების პატივისცემა და მისდამი სამართლიანი და მიუკერძოებელი მოპყრობა. სამართლიანობის პრინციპი საფუძვლად უდევს უნივერსიტეტში არსებულსტანდარტებს და პროცედურებს სტუდენტებთან დაპერსონალთან მიმართებაში;
  - დ) ანგარიშვალდებულებას - მინიჭებული უფლებებისა და დაკისრებული მოვალეობების სრულფასოვანი განხორციელება;

ე) კეთილსინდისიერებას - თითოეული დასაქმებულის მიერ საკუთარი უფლება-მოვალეობის პირნათლად და გულისხმიერად შესრულება.

5. ეთიკის კოდექსი არ შეიცავს ყველა შესაძლო ეთიკურ პრობლემას. მისი მიზანია უნივერსიტეტის პერსონალს და სტუდენტებს, მიაწოდოს ეთიკური სტანდარტების შესაბამისად სამოქმედო სახელმძღვანელო პრინციპები.

მუხლი 2. ეთიკის კოდექსის წესები და სტანდარტები

(შევიდა ცვლილება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის N04 გადაწყვეტილებით)

წინამდებარე ეთიკის კოდექსით განსაზღვრული ქცევის წესები და სტანდარტები განისაზღვრება:

ა) საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი პროცესის განმახორციელებელი ბსუ-ს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალისათვის (შემდეგში „პროფესორ-მასწავლებელი“);

ბ) ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალისათვის (შემდეგში „ადმინისტრაცია“);

გ) სტუდენტებისათვის, პროფესიული სტუდენტებისათვის და მოკლევადიანი საგანმანათლებლო პროგრამების მსმენელებისათვის (შემდეგში „სტუდენტი“).

მუხლი 3. პროფესორ-მასწავლებლის სტანდარტი

1. უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი პროცესის განმახორციელებელი პერსონალის (შემდეგში „პროფესორ-მასწავლებელი“) უმთავრესი მოვალეობაა ჩამოაყალიბოს მაღალი პროფესიული დონის სპეციალისტი, ხელი შეუწყოს მასში შრომისმოყვარეობის, საზოგადოების დანარჩენ წევრთა პატივისცემისა და კანონმორჩილების თვისებების გამომუშავებას, რის უზრუნველსაყოფად მისი ქცევა უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ სტანდარტებს:

ა) პროფესიული ვალდებულების შესრულებისას დამოუკიდებელი, კეთილსინდისიერი და მიუკერძოებელია;

ბ) პროფესიული საქმიანობისას სტუდენტებს აძლევს სამართლიანობის, ურთიერთპატივისცემის, ადამიანის უფლებების დაცვის, ჯანსაღი ცხოვრების წესისა და გარემოს დაცვის მაგალითს;

გ) სასწავლო პროცესს წარმართავს უნივერსიტეტის მიერ დამტკიცებული სასწავლო გეგმის მიხედვით;

დ) დარგის, ან მეცნიერების შესაბამის სფეროში მიმდინარე ცვლილებების შესაბამისად ანახლებს სალექციო კურსის თემატიკასა და სტრუქტურას, მუდმივად სრულყოფს მისი წარმართვის მეთოდოლოგიას; პასუხისმგებელია მასზე დაკისრებული ფუნქციების კომპეტენტურად შესრულებაზე და მუდმივად ზრუნავს ცოდნის განახლებასა და გაღრმავებაზე;

ე) სტუდენტებს უწევს ინტელექტუალურ და აკადემიურ ხელმძღვანელობას უნივერსიტეტის მიერ დადგენილი საკონსულტაციო განრიგის შესაბამისად (პედაგოგის დატვირთვის ნაწილი), ასევე დამატებით, სტუდენტის საჭიროების გათვალისწინებით; ეხმარება სტუდენტს სასწავლო პროცესში წარმოქმნილი

სირთულეების გადალახვასა და საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევაში;

ვ) ლექციაზე შედის დროულად, სათანადოდ მომზადებული და ორგანიზებული, არ უშვებს ლექციის განსაზღვრულ დრომდე დასრულების ან/და არასაპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევებს; ეფექტურად იყენებს სწავლებისათვის განკუთვნილ დროს საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული შედეგების მისაღწევად;

ზ) დანიშნულ დროს, დადგენილი წესის შესაბამისად ატარებს გამოცდას და აფასებს ყველა გამოცხადებული სტუდენტის ცოდნას;

თ) ქმნის პირობებს გამჭვირვალე აკადემიური გარემოს შესაქმნელად, სტუდენტებს აწვდის ამომწურავ ინფორმაციას შეფასების სისტემის შესახებ; შეიმუშავებს და ნერგავს სწავლებისა და შეფასების ისეთ მეთოდებს, რაც გამორიცხავს პლაგიატსა და პროფანაციას;

ი) აღიარებს და იცავს ინტელექტუალურ საკუთრებას, საავტორო უფლებებს და სამეცნიერო კვლევის წარმოებისა და ამ კვლევის შედეგის (პროექტი, ნაშრომი, სტატია, წიგნი ან სხვა პროდუქტის) გავრცელების პროცესში არ არღვევს საქართველოს კანონმდებლობით, საერთაშორისო ნორმებით და ბსუ-ს სამართლებრივი აქტებით დადგენილ ეთიკურ ნორმებს და სტანდარტებს (კვლევის შესაბამის მიმართულებაში დადგენილი პროფესიული ეთიკის ნორმებს, ბსუ-ს საგამომცემლო საქმიანობის მარეგულირებელ წესს, ბსუ-ში დადგენილ ბიბლიოგრაფიისა და ციტირების წესს ან/და სხვა მოთხოვნებსა და აქტებს) *(შევიდა ცვლილება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის N04 გადაწყვეტილებით);*

კ) იცავს კონფიდენციალობას სტუდენტების, კოლეგებისა თუ სწავლების პროცესში ჩართული სხვა პირების შესახებ, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ლ) იჩენს თანაბარ (არაფამილიარულ) ყურადღებას ყველა სტუდენტის მიმართ განურჩევლად სქესის, რასის, ენის, რელიგიის, ეროვნული ან სოციალური წარმოშობის, ქონებრივი მდგომარეობის ან სხვა ნიშნისა; ზრუნავს, რომ ყველა სტუდენტმა მიიღოს ხარისხიანი განათლება, მიუხედავად მათი სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებისა თუ შეზღუდული შესაძლებლობისა;

მ) პატივს სცემს სტუდენტთა აზრებს, უქმნის მათ ყველა პირობას იდეებისა და შეხედულებების თავისუფლად გამოსახატავად; ხელს უწყობს განსხვავებული აზრის პატივისცემის კულტურის დამკვიდრებას;

ნ) თავისუფალია რელიგიური მრწამსის არჩევაში, ამავე დროს პატივს სცემს განსხვავებულ შეხედულებებს; არ ეწევა სტუდენტებთან რელიგიურ და პოლიტიკურ პროპაგანდას;

ო) არ იყენებს პროფესიულ ან ინსტიტუციურ პრივილეგიებს პირადი მიზნებისათვის; არ იღებს სტუდენტისაგან საჩუქარს ან სხვა სახის სარგებელს მაღალი შეფასებისა თუ მისთვის სხვა უპირატესობის მინიჭების სანაცვლოდ, არ იყენებს სტუდენტის ფიზიკურ და ინტელექტუალურ შრომას ან პოტენციალს პირადი მიზნებისათვის;

- პ) არ აყენებს სტუდენტს რაიმე სახის შეურაცხყოფას, სტუდენტებთან ურთიერთობისას იცავს საზოგადოებაში დამკვიდრებულ ზნეობრივ ნორმებს;
- ჟ) ინარჩუნებს სიმშვიდეს კონფლიქტურ სიტუაციებში, ისმენს სტუდენტთა აზრს და იღებს ობიექტურ და სამართლიან გადაწყვეტილებებს;
- რ) მეტყველებს სალიტერატურო ენის ნორმების დაცვით;
- ს) უფრთხილდება უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკურ რესურსებს, იყენებს დანიშნულებისამებრ და გამორიცხავს რესურსების გამოყენებას თვითნებურად, პირადი მიზნებისათვის;
- ტ) უფრთხილდება უნივერსიტეტისა დაზოგადად, უმაღლეს იგანათლების რეპუტაციასა და პრესტიჟს. უნივერსიტეტის სახელით საჯარო განცხადების/კომენტარის გაკეთების შემთხვევაში იცავს ეთიკის კოდექსსა და სხვა პირთა უფლებებს. თუ განცხადება/კომენტარი არ არის დაკავშირებული პროფესიულ საქმიანობასთან, სავალდებულოდ აღნიშნავს, რომ განცხადება/კომენტარი გამოხატავს მის პირად პოზიციას;
- უ) სტუდენტებთან ურთიერთობას წარმართავს ისეთი ფორმით, რაცსაფრთხეს არ უქმნის ლექტორის მიერ სტუდენტის სწავლის შედეგის ობიექტურ დასამართლიან შეფასებას და რაც სტუდენტს პირადული კონფლიქტის ან კოლეგებთან პროფესიული უთანხმოების ინსტრუმენტად არაქცევს (არ უნდა ჩაიდინოს ისეთი ქმედება, რითაც რომელიმე სტუდენტს/სტუდენტებს ჩააყენებს სხვებთან შედარებით ხელსაყრელ ან პრივილეგიურებულ მდგომარეობაში);
- ფ) გამოავლენს აკადემიური არაკეთილსინდისიერების (სიყალბის/პლაგიატის) შემთხვევას (არსებობის შემთხვევაში) კომპეტენციის ფარგლებში იკვლევს გამომწვევ მიზეზს და იღებს შესაბამის ზომებს მსგავსი ქმედებების აღსაკვეთად.
- ქ) არ ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობისა ან/და ბსუ-ს სამართლებრივი აქტების თანახმად (წესდებით, შინაგანაწესით და მართვის ორგანოების სხვა აქტებით განსაზღვრული სამსახურებრივი შეუთავსებლობის ან/და აფილირების წესის მოთხოვნები) შეუთავსებელია მის მიერ ბსუ-ში დაკავებულ პოზიციასთან ან/და გავლენას მოახდენს მის მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების განხორციელებაზე *(შევიდა დამატება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის N04 გადაწყვეტილებით).*

1¹. *(შევიდა დამატება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის N04 გადაწყვეტილებით)*

წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტში აღნიშნული **სამეცნიერო კვლევის ეთიკა** ეხება ღირებულებების, ნორმებისა და ინსტიტუციური ღონისძიებების ფართო სპექტრს, რომელიც ხელს უწყობს სამეცნიერო საქმიანობას (კვლევა და მასთან დაკავშირებული ისეთი საქმიანობა, როგორცაა სწავლება, კვლევის შედეგების გავრცელება, ექსპერტების კონსულტაციები და სხვა). სამეცნიერო კვლევის სახელმძღვანელო პრინციპები ეფუძნება კვლევის ეთიკის საერთაშორისოდ

ადიარებულ ნორმებს, რომლებიც არეგულირებს კვლევებს სხვადასხვა სფეროებში, კერძოდ:

ა) ნორმები, რომლებიც დაკავშირებულია ზუსტ, ადეკვატურ და შესაბამის ცოდნასთან (აკადემიური თავისუფლება, თვითმყოფადობა, ღიაობა, სანდოობა და ა.შ.);

ბ) ნორმები, რომლებიც არეგულირებენ მკვლევარების ქცევას (მთლიანობა, ანგარიშვალდებულება, მიუკერძოებლობა, კრიტიკა და ა.შ.);

გ) ნორმები, რომლებიც არეგულირებენ იმ ადამიანებთან დამოკიდებულებას, რომლებიც მონაწილეობენ კვლევაში (პატივისცემა, ადამიანის ღირსება, კონფიდენციალურობა, თავისუფალი და ინფორმირებული თანხმობა და ა.შ.);

დ) ნორმები, რომლებიც არეგულირებენ დანარჩენ საზოგადოებასთან (ვინც არ მონაწილეობს კვლევაში) დამოკიდებულებას (დამოუკიდებლობა, ინტერესთა კონფლიქტი, სოციალური პასუხისმგებლობა, კვლევის გავრცელება და ა.შ.);

2. პროფესორ-მასწავლებელი ვალდებულია ხელი შეუწყოს საუნივერსიტეტო საქმიანობის განვითარებასა და პოპულარიზაციას, კოლეგებთან, ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალთან კეთილგანწყობილი ურთიერთობების დამკვიდრებას, რის უზრუნველსაყოფად:

ა) თანამშრომლობს უნივერსიტეტისმართვის ორგანოებთან/ადმინისტრაციასთან და თავისი წვლილი შეაქვს უნივერსიტეტის განვითარებაში;

ბ) სისტემატიურად იღწვის აკადემიური, პედაგოგიური და პროფესიული დონის ასამაღლებლად;

გ) აქტიურად მონაწილეობს უნივერსიტეტის საზოგადოებრივ საქმიანობაში;

დ) არ ერთვება ისეთ საქმიანობაში, რაც ხელს შეუშლის უნივერსიტეტის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების ჯეროვან შესრულებას;

ე) პატივისცემით ეპყრობა დამხმარე (ადმინისტრაციულ-ტექნიკურ) პერსონალს და დაწესებულებაში დასაქმებულ სხვა პირებს, მიუხედავად მათი პროფესიული გამოცდილებისა და პიროვნული თავისებურებებისა;

ვ) ხელს უწყობს კოლეგებს შორის ურთიერთნდობის ჩამოყალიბებას და თავს არიდებს პირადი თუ სხვა სახის კონფლიქტების გაღვივებას;

ზ) საჭიროებისამებრ, პროფესიულ და კვალიფიციურ დახმარებას უწევს კოლეგებს, უზიარებს მათ ცოდნასა და გამოცდილებას;

თ) პატივისცემით ეკიდება კოლეგების აკადემიურ დამოუკიდებლობას, სამართლიანად და ობიექტურად აფასებს მათ საქმიანობასა და ნაშრომებს;

ი) კოლეგის მიერ გამოყენებული სწავლის მეთოდების შეფასებისას არის კორექტული;

კ) გამორიცხავს კოლეგის დამცირებას, შეურაცხყოფას, ან ანონიმურად დადანაშაულებას;

ლ) მოქმედებს კოლეგიალობის, პროფესიული სოლიდარობისა და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნისათვის აუცილებელი სხვა პრინციპებისა და ნორმების დაცვით;

მ) უნივერსიტეტის ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალთან ურთიერთობისას გამორიცხავს კანონით გაუთვალისწინებელი შეღავათების, ან პროვილეგიების

დაწესების მოთხოვნას, ან სხვა ისეთ შუამდგომლობას, რაც ადმინისტრაციულ/დამხარე პერსონალს ეთიკური დილემის წინაშე დააყენებს.

3. უნივერსიტეტის ეთიკის კოდექსის უხემ დარღვევად ჩაითვლება პროფესორ-მასწავლებლის შემდეგი ქმედება:

ა) პლაგიატი;

ბ) სტუდენტის შესაძლებლობის პირადი სარგებლის მიზნით გამოყენება;

გ) სტუდენტისგან, უნივერსიტეტში დასაქმებულისგან ან სხვა დაინტერესებული პირისგან საჩუქრის/თანხის მიღება სარგებლის სანაცვლოდ ან პირიქით.

მუხლი 4. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალი

1. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალი (შემდეგში „ადმინისტრაცია“) ინსტიტუციონალურ და ინდივიდუალურ დონეზე უნდა განამტკიცებდეს საზოგადოებრივ რწმენას უნივერსიტეტის, როგორც მრავალფუნქციური საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებისადმი, უნდა უფრთხილდებოდეს უნივერსიტეტის სახელს და უნივერსიტეტის შენობაში, თუ მის გარეთ, იქცეოდეს უნივერსიტეტის ავტორიტეტისა და დაკავებული თანამდებობის შესაფერისად.

2. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის წარმომადგენელი მოვალეა:

ა) საკუთარი წვლილი შეიტანოს უნივერსიტეტის, როგორც საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულების განვითარებაში;

ბ) შექმნას სათანადო პირობები სასწავლო-სამეცნიერო საქმიანობისა და პროფესიული განვითარებისათვის;

გ) შექმნას არადისკრიმინაციული გარემო უნივერსიტეტის პერსონალისა და სტუდენტებისათვის;

დ) არ ჩაერთოს ისეთ საქმიანობაში, რაც ხელს შეუშლის უნივერსიტეტის წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების ჯეროვან შესრულებას;

ე) არ დაუშვას და თავიდან აიცილოს ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევები;

ვ) უნივერსიტეტის საჭიროებისათვის, ეფექტიანად გამოიყენოს უნივერსიტეტის კუთვნილი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები;

ზ) არ გაამჟღავნოს პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაცია;

თ) პატივისცემით მოეპყრას უნივერსიტეტში დასაქმებულ პირებს, მიუხედავად მათი პროფესიული გამოცდილებისა და პიროვნული თავისებურებებისა;

ი) ხელი შეუწყოს კოლეგებს შორის ურთიერთნდობის ჩამოყალიბებას და აირიდოს პირადი თუ სხვა სახის კონფლიქტების გაღვივება;

კ) არ დაუშვას კოლეგის დამცირება, შეურაცხყოფა, ან ანონიმურად დადანაშაულება;

ლ) იმოქმედოს კოლეგიალობის, პროფესიული სოლიდარობისა და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნისათვის აუცილებელი სხვა პრინციპებისა და ნორმების დაცვით.

3. *(შევიდა დამატება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის N04 გადაწყვეტილებით)*

წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტში აღნიშნული ინტერესთა კონფლიქტის (შეუთავსებლობის) დაუშვებლობა ან/და თავიდან აცილება გულისხმობს, რომ დასაქმებულმა:

ა) არ მიიღოს ისეთი სახის შეთავაზება, რომელიც წარმოშობს ან შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა შეუთავსებლობა მის მიერ დაკავებულ თანამდებობასთან ან/და გავლენა მოახდინოს მის მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების განხორციელებაზე;

ბ) თავი აარიდოს ისეთ გარემოებებს, რომლებიც შესაძლოა აღქმულ იქნეს კერძო ინტერესის პირდაპირ ან არაპირდაპირ გავლენად მის სამსახურებრივ საქმიანობაზე;

გ) ინტერესთა კონფლიქტის არსებობის ან/და შესაძლო წარმოშობის შემთხვევაში, არ განახორციელოს წარმომადგენლობითი უფლებამოსილება სხვა დაწესებულებასთან/ორგანიზაციასთან ხელშეკრულების მომზადების ან/და მოლაპარაკების პროცესში, ასევე სხვა დაწესებულებისათვის ან/და დასაქმებულისათვის კონსულტაციის გაწევის პროცესში (ასეთ შემთხვევაში დასაქმებულმა უნდა შეატყობინოს ზემდგომ თანამდებობის პირს/სტრუქტურას/მართვის ორგანოს და განაცხადოს თვითაცილება);

დ) სამსახურებრივი უფლებამოსილების განხორციელებისას არ მოითხოვოს ან/და არ მიიღოს მატერიალური ან არამატერიალური სარგებელი, გარდა კანონმდებლობით გათვალისწინებულისა, ფიზიკური ან იურიდიული პირებისგან და არ გამოიყენოს სამსახურებრივი უფლებამოსილება კერძო ინტერესების სასარგებლოდ;

ე) უპირატეს მდგომარეობაში არ ჩააყენოს ის ფიზიკური და იურიდიული პირები, რომლებთანაც პირადი ან სამსახურებრივი ინტერესი აკავშირებს ან აკავშირებდა, ასევე ოჯახის წევრები, ახლო ნათესავები ან/და მასთან დაკავშირებული პირები, მის მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების განხორციელებისას (ასეთ შემთხვევაში, ექვსის არსებობისას, დასაქმებულმა უნდა მიმართოს უშუალო უფროსს);

ვ) არ განახორციელოს ისეთი საქმიანობა, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობისა ან/და ბსუ-ს სამართლებრივი აქტების თანახმად, შეუთავსებელია მის მიერ დაკავებულ პოზიციასთან.

მუხლი 5. სტუდენტი

1. სტუდენტი ვალდებულია უნივერსიტეტში დაიცვას წინამდებარე ეთიკის კოდექსით დადგენილი და აკადემიურ პროცესთან დაკავშირებული წესები.

2. სტუდენტის მხრიდან ეთიკის საერთო წესების დარღვევად მიიჩნევა:

ა) სააუდიტორიო მეცადინეობაზე ან/და სხვა სახის საუნივერსიტეტო ღონისძიებაზე დაგვიანება;

ბ) სასწავლო პროცესის მიმდინარეობისათვის ხელშემლა (ლექციაზე ხმაური, მობილური ტელეფონით სარგებლობა, დერეფანში აურზაური და სხვა);

- გ) მოწვევა უნივერსიტეტის შენობაში;
- დ) უნივერსიტეტში ცეცხლსასროლი ან/და ცივი იარაღის შემოტანა ან/და გავრცელება, ალკოჰოლური სასმელის, ნარკოტიკული ან/და ფსიქოტროპული საშაულებების შემოტანა, გავრცელება ან/და მოხმარება;
- ე) აზარტული თამაშები;
- ვ) ისეთი ფეთქებადი და აალებადი ნივთებისა და ნივთიერებების შემოტანა ან/და გავრცელება, რომელიც ხანძრის ან/და აფეთქების რეალურ საფრთხეს ქმნის;
- ზ) ბილწისიტყვაობა ან ძალადობა, სიტყვიერი ან/და ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენება სტუდენტების ან/და პერსონალისათვის;
- თ) ინვენტარით სარგებლობის წესების დარღვევა (ინვენტარზე წარწერის გაკეთება, მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვილობის დაზიანება);
- ი) უნივერსიტეტის ტერიტორიის დანაგვიანება, შენობის იერ-სახის დამახინჯება, ნარგავების დაზიანება;
- კ) იმ პირის მოთხოვნებისადმი დაუმორჩილებლობა, ვისაც უფლება აქვს ადრას დისციპლინური ღონისძიების გამოყენების საკითხი.

3. აკადემიურ პროცესთან დაკავშირებული ეთიკის წესების დარღვევად მიიჩნევა:

- ა) სხვა სტუდენტის ნამუშევრიდან გადაწერა, ან ისეთი დამხმარე მასალის გამოყენება, რაც პროფესორ-მასწავლებლის მიერ წინასწარ არ არის ნებადართული;
- ბ) სხვა პირის ნამუშევრის თავისად წარმოჩენა;
- გ) სასწავლო პროცესისათვის/სტუდენტებისათვის ხელის შეშლა სწავლასა და კვლევის პროცესში საჭირო რესურსების დამალვით, მოპარვით, ან განადგურებით;
- დ) სხვა სტუდენტისათვის აკადემიური სიყალბის ჩადენაში დახმარება;
- ე) კვლევითი სამუშაოების ინფორმაციის გაყალბება;
- ვ) ინდივიდუალური დავალების ჯგუფურად მომზადება, ან ერთი პირის მიერ მომზადებული დავალების ჯგუფურ ნამუშევრად წარმოჩენა;
- ზ) პლაგიატი (სხვისი ნამუშევრის სრულად ან ნაწილობრივ გადაწერა ავტორისა და წყაროს მითითების გარეშე), ან/და საბაკალავრო/სადისერტაციო/სამაგისტრო თეზისის შექმნა;
- თ) სხვა სტუდენტის ნაცვლად გამოცდის ჩაბარება, ან სხვისი შეგზავნა გამოცდის ჩასაბარებლად;
- ი) გამოცდის შესახებ კონფიდენციალური ინფორმაციის მოპოვება, გავრცელება ან/და გამოყენება;
- კ) სხვა სტუდენტის ნამუშევრის მოპარვა, განადგურება ან/და შეცვლა;
- ლ) საუნივერსიტეტო მონაცემების გაყალბება;
- მ) გამომცდელზე ზეწოლით შეფასების მიღების მცდელობა.

4. უნივერსიტეტის სტუდენტის/მსმენელის სტატუსის შეწყვეტა, როგორც დისციპლინური სახდელი შეეფარდება სტუდენტს/მსმენელს შემდეგი ეთიკური გადაცდომის შემთხვევებში:

- ა) დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდან/და ნებართვის გარეშე გამოიყენებს (ხელყოფს) უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკურ რესურსს (გაფრთხილების

მიუხედავად განაგრძობს უნივერსიტეტის საერთო საცხოვრებლის ან სხვა ფართის სარგებლობას ან/და იმ კომპიუტერულიან სხვა ტექნიკის გამოყენებას, რომელიც არ არის განკუთვნილი სტუდენტთა მოხმარებისათვის);

ბ) გამოცდაზე შევა სხვა სტუდენტის ნაცვლად ან ეცდება მის ნაცვლად გამოცდა ჩააბარებინოს სხვა პირს;

გ) ჩაიდენს აკადემიურ სიყალბეს (პლაგიატს)-სასწავლო პროცესში შესაფასებლად წარადგენს სხვის ნაშრომს, როგორც საკუთარს;

დ) გამოიყენებს ან/და სხვას მიაწვდის სასწავლო პროცესის ელექტრონული მართვის სისტემის მომხმარებლის პირად ინფორმაციას (პაროლი და კოდი) ან/და საგნის ლექტორის ნაცვლად აწარმოებს თავის თვის ან სხვა სტუდენტისათვის შეფასებას (აღრიცხავს).

მუხლი 6. აკადემიური ეთიკის დარღვევა

1. საუნივერსიტეტო საქმიანობაში (სასწავლო ან/და სამეცნიერო-კვლევით პროცესში) აკადემიური ეთიკის დარღვევის სახეობებია:

ა) **პლაგიატი**, რაც გულისხმობს სხვის მიერ გამოქვეყნებული ნაშრომის ან მისი ნაწილის (ან გამოუქვეყნებელი ნაშრომის ან მისი ნაწილის, რომელზეც მტკიცდება ავტორობა, მათ შორის გამოქვეყნებული ან გამოუქვეყნებელი /მათ შორის დაცვის მიზნით მომზადებული, წარმოდგენილი სადისერტაციო ნაშრომი/ თეორიების, ცნებების, მონაცემთა წყარომასალების, სახელმძღვანელოების, მეთოდოლოგიების ან დასკვნების, გრაფიკების, გამოსახულებების და სხვა), როგორც საკუთარს წარმოდგენა და გამოყენება, ავტორის შესაბამისი მითითებისა და საჭიროების შემთხვევაში, ნებართვის გარეშე;

ბ) **კომპილაცია**, რაც გულისხმობს საავტორო უფლებით დაცული, სხვის მიერ მიღებული კვლევითი შედეგების, ნაშრომების გამოყენებას, დაჯგუფებას, წყაროების საკუთარი დამუშავების და ინტერპრეტაციის გარეშე ნაშრომის შექმნით;

გ) **ფაბრიკაცია/ფალსიფიკაცია**, რაც გულისხმობს ნაშრომში მონაცემების ცვლილებას, მონაცემებით მანიპულირებას, მიღებული შედეგების შერჩევითად გამოყენებას, წყაროების, შედეგების ან მეთოდოლოგიის, გრაფიკებისა და გამოსახულებების ჩათვლით, შესაბამისი აღნიშვნის გარეშე - რაც იწვევს შედეგებისა და დასკვნების არასწორ ინტერპრეტაციას;

დ) **სამეცნიერო შედეგების განადგურება**, რაც გულისხმობს საკუთარი ან სხვის მიერ მიღებული მონაცემების ან ჩანაწერების განადგურებას

დამფინანსებლის ხელშეკრულების, უნივერსიტეტის სამართლებრივიაქტების, შიგარეგულაციების და პროფესიულ ან დისციპლინურის ტანდარტებს დარღვევის გამოვლინების თავიდან ასაცილებლად.

მუხლი 7. პასუხისმგებლობა ეთიკის კოდექსის დარღვევისათვის

1. უნივერსიტეტის სტუდენტის და დასაქმებულის მიერ წინამდებარე ეთიკის კოდექსის დარღვევა იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობის, უნივერსიტეტის შინაგანაწესისა და ამ პირთან დადებული ხელშეკრულების შესაბამისად.
2. ეთიკის კოდექსის მოთხოვნების დარღვევისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრებათ:
  - ა) უნივერსიტეტის აკადემიური, სამეცნიერო, ადმინისტრაციული, საგანმანათლებლო პროცესის წარმართვის მიზნით მოწვეული პერსონალის წარმომადგენლებს, უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის, აკადემიური საბჭოს სამდივნოს და რექტორის აპარატის პერსონალის წარმომადგენლებს - უნივერსიტეტის რექტორის ბრძანებით;
  - ბ) სხვა დამხმარე პერსონალის წარმომადგენლებს - ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის ბრძანებით.
3. დისციპლინური პასუხისმგებლობის შეფარდების შესახებ საკითხის აღძვრის უფლება აქვს უნივერსიტეტის ნებისმიერ სტუდენტს ან დასაქმებულს.
4. პლაგიატის შემთხვევებში დისციპლინური პასუხისმგებლობის შეფარდების შესახებ საკითხს აღძრავს პირი, ვინც სამსახურებრივი საქმიანობით დაკავშირებულია პლაგიატის გამოვლინების წყაროსთან (პასუხისმგებელია ანტიპლაგის დეტექტირების პროგრამის ორგანიზაციულ მართვაზე - ანტიპლაგის პროგრამის არსებობის შემთხვევაში).
5. ეთიკის კოდექსის დარღვევაზე რეაგირების მიზნით ამ მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად რექტორის/ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის ბრძანებით იქმნება დისციპლინური კომისია, რომელიც საქმიანობას წარმართავს წინამდებარე კოდექსითა და უნივერსიტეტის შინაგანაწესით გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად.
6. ამ კოდექსით გათვალისწინებული აკადემიური ეთიკის დარღვევის შემთხვევაში, რექტორის წარდგინებით და აკადემიური საბჭოს დადგენილებით იქმნება აკადემიური ეთიკის დარღვევის დამდგენი კომისია არანაკლებ 5 წევრის შემადგენლობით, რომელიც საქმიანობას წარმართავს წინამდებარე კოდექსით, უნივერსიტეტის შინაგანაწესით და აკადემიური საბჭოს გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად.
7. *(შვიდა ცვლილება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის N04 გადაწყვეტილებით)*

აკადემიური ეთიკის დარღვევის შესახებ განცხადების საფუძველზე ჩატარებული მოკლვევის შედეგად წარმოდგენილი კომისიის დასკვნით თუკი დადასტურდება

დარღვევის არსებობა, აკადემიური საბჭო მიიღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას და წარდგინებით მიმართავს უნივერსიტეტის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულს საქართველოს კანონმდებლობითა და უნივერსიტეტის სამართლებრივი აქტებით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელების მიზნით, კერძოდ:

ა) თუკი დამრღვევი სტუდენტია - მიმართავს შესაბამისი ფაკულტეტის საბჭოს და რექტორს, სტუდენტის ნაშრომის (საბაკალავრო/სამაგისტრო/სასემინარო/სადისერტაციო ნაშრომი/სამეცნიერო პროექტი) შეფასების გაუქმების, შესაბამისი აკადემიური ხარისხის მინიჭების შესახებ სამართლებრივი აქტის საფუძვლიანობის შემოწმებისა და შინაგანაწესით გათვალისწინებული დისციპლინური საქმისწარმოების დაწყებისათვის.

ბ) თუკი დამრღვევი დასაქმებულია (აკადემიური, სამეცნიერო ან მოწვეული სპეციალისტი/მასწავლებელთა პერსონალის წარმომადგენელი) - რექტორს, შინაგანაწესით გათვალისწინებული დისციპლინური საქმისწარმოების დაწყებისათვის, ასევე შესაბამის სადისერტაციო საბჭოს (სადისერტაციო ნაშრომში პლაგიატის შემთხვევაში) - დოქტორის აკადემიური ხარისხის მინიჭების შესახებ გადაწყვეტილების საფუძვლიანობის შემოწმებისათვის (წარდგინებით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელების შედეგად დასაქმებულთან შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის შემთხვევაში, აღნიშნული დოკუმენტაცია ინახება მის პირად საქმეში, რაც გაითვალისწინება შემდგომში დამრღვევ პირთან სამსახურებრივი ურთიერთობის შესაძლო დამყარების (დასაქმების) პროცესში).

8. იმ შემთხვევაში, თუ მიღებული იქნა დარღვევის არ არსებობის თაობაზე აკადემიური საბჭოს დადგენილება, ამავე სამართლებრივი აქტით, საბჭო უფლებამოსილია მიიღოს სახელმძღვანელო გადაწყვეტილება წინამდებარე დებულებით რეგულირებულ საკითხებზე შესაბამისი პირის შესაძლო შემდგომ განცხადებებში დასმული საკითხის განხილვაზე/შესწავლაზე უარის თქმის შესახებ და განმცხადებლის მიმართ (იმ შემთხვევაში, თუ განმცხადებელი უნივერსიტეტში დასაქმებულია) დისციპლინარული საქმისწარმოების აღძვრის შესახებ (სტუდენტის შემთხვევაში, ამ პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილება მიიღება უნივერსიტეტის წესდების, შინაგანაწესისა და უნივერსიტეტის მიერ მიღებული სამართლებრივი აქტებით გათვალისწინებული).

